MAT 3035 METRİK UZAYLAR II 1. ARASINAV SORULARI

Ad-Soyad:…CEVAP ANAHTARI…...... **12.11.2004**
No :..

Soru 1) X ayrık metrik uzayında hangi dizilerin yakınsak olduğunu açıklayınız.

x_n dizisi a noktasına yakınsaksa her $\varepsilon > 0$ sayısı için bir n_o sayısını $n > n_o$ iken $d(x_n,a) < \varepsilon$ olacak şekilde bulabilmemiz gerekir. Ancak $d(x_n,a) = 0$ veya 1 olabileceğinden ve her zaman $1 < \varepsilon$ sağlanmayacağından $d(x_n,a) = 0$ ve böylece $n > n_o$ iken $x_n = a$ olmalıdır. Bu ise dizinin sabit dizi olmasıyla mümkündür.

Soru 2) $f^{-1} : Y_m \to X_d$ açık bir dönüşüm ise $f : X_d \to Y_m$ dönüşümünün sürekli olduğunu gösteriniz.

$f^{-1} : Y_m \to X_d$ açık dönüşüm olduğundan Y'deki her A açığı, f^{-1} altında X'te kalan bir $f^{-1}(A)$ açık kümesine dönüşmektedir. $f : X_d \to Y_m$'nin sürekli olması için sağ taraf olan Y'den alınacak her bir açığın X'teki ters görüntüsünün de açık olduğunu göstermek gereklidir. f^{-1} açık dönüşüm olduğundan yukarıda açıklandığı gibi bu şart zaten gerçeklenmektedir.

Soru 3) Görüntü kümesi ayrık metrik uzay olan bir f fonksiyonu sürekli midir, açık dönüşüm müdür, yoksa homeomorfizm midir? Kısaca açıklayınız.

f fonksiyonunun görüntü kümesi ayrık metrik uzay olduğundan eğer $f : X \to Y$ ise Y'deki her küme açıktır. f'in sürekli olması için Y'deki açıkların ters görüntülerinin X'te açık olması gerekir. Ancak bununla ilgili bir bilgi verilmemiş. Yani f süreklidir diyemeyiz. Bu sebeple f bir homeomorfizm de olamaz. f'in açık dönüşüm olması içinse X'teki her açığın Y'deki görüntüsünün açık olması gerekir. Y ayrık metrik olarak verildiğinden bu her zaman doğrudur.

Soru 4) Eşmetri dönüşümlerinin düzgün sürekli olduğunu gösteriniz.

Eşmetrik uzaylarda uzaklık korunmaktadır. f eşmetri dönüşümü olduğundan her $x_1, x_2 \in X$ için,

$$m(f(x_1), f(x_2)) = d(x_1, x_2)$$

olacağından $\delta \leq \varepsilon$ olarak alındığında f'nin düzgün süreklilik tanımını gerçeklediği görülür.

Soru 5) Metrik uzaylarda düzgün süreklilikle süreklilik arasındaki ilişkiyi açıklayıp örnekleyiniz.

Metrik uzaylarda düzgün süreklilik sürekliliği gerektirir, ancak tersi doğru olmak zorunda değildir. Örnek verecek olursak Örneğin, $X = \{1, \frac{1}{2}, \frac{1}{3}, ...\}$ ve $Y = \mathbf{N}$ üzerinde alışılmış metriklerin olduğunu varsayalım, $f : X \to Y$, $f(x) = \frac{1}{x}$ biçiminde tanımlanan f fonksiyonu süreklidir (çünkü Y ve X'in indirgenmiş metrikte, her alt kümesi açıktır), ancak f fonksiyonu düzgün sürekli değildir. Çünkü X'teki yeterince yakın noktalar Y'de yeterince yakın noktalara dönüşmemektedir.

__Not:__ *Süre 70 dakikadır. Başarılar.* ***İNC***